

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ-4101-05-07/2012

Rzeszów, dnia lipca 2012 r.

P/12/168

Pan

Józef Jodłowski

Starosta Rzeszowski

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Rzeszowie kontrolę opracowywania i wydawania przez Starostę Rzeszowskiego pozwoleń zintegrowanych oraz przeprowadzania analiz i kontroli przestrzegania warunków w nich określonych w okresie 2008 – 2012 r. I (kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia opracowywanie i wydawanie pozwoleń zintegrowanych na korzystanie ze środowiska, pomimo uchybień, które nie miały istotnego wpływu na prawidłowość wydanych decyzji.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza ponadto, że Starosta Rzeszowski, pomimo ustawowych obowiązków, nie przeprowadził analizy wydanego w roku 2006 pozwolenia zintegrowanego, jak i kontroli przestrzegania warunków określonych w pozwoleniach zintegrowanych, obowiązujących w okresie objętym kontrolą.

W kontroli ustalono, że Starosta Rzeszowski wydał łącznie cztery pozwolenia zintegrowane, w tym trzy w badanym okresie („CERAMIKA BUDOWLANA” s.c.

w Trzebusce, „CEGIELNIA PRZEWROTNE” s.j. w Przewrotnem, „CEGIELNIA J. N” w Nienadówce).

Starosta Rzeszowski dokonał także jednej istotnej zmiany pozwolenia zintegrowanego, wydanego w 2006 r. dla „SARII MAŁOPOLSKA” spółka z o.o. w Krakowie, Oddział w Przewrotnem i trzech innych zmian, dotyczących tego pozwolenia.

Wydane w 2008 r. trzy pozwolenia zintegrowane dotyczyły „instalacji istniejących” w rozumieniu przepisu art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw* (Dz. U. Nr 100, poz. 1085 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że trzy decyzje o pozwoleniach zintegrowanych oraz jedną, dotyczącą istotnej zmiany pozwolenia, wydano z zachowaniem 6 miesięcznego terminu określonego w art. 209 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 ze zm.), zwanej dalej „POŚ.”

Z powodu opieszałego działania właścicieli instalacji i opóźnionego złożenia wniosków do Starostwa, decyzje dotyczące pozwoleń zintegrowanych nie zostały wydane przed 1 stycznia 2008 r.

Stosownie do pkt. 3.5 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 września 2003 r. w *sprawie późniejszych terminów do uzyskania pozwolenia zintegrowanego* (Dz. U. Nr 177 poz. 1736) termin do uzyskania pozwolenia zintegrowanego dla takich instalacji upłynął z dniem 31 grudnia 2006 r.

Skutkowało to wstrzymaniem prac instalacji decyzjami Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (PWIOŚ), w trybie art. 365 ust. 1 POŚ, do czasu uzyskania pozwoleń.

Wstrzymanie prac instalacji nie spowodowało żadnych roszczeń właścicieli w stosunku do Starosty.

W kontroli ustalono, że we wszystkich przypadkach wniosków o wydanie pozwolenia zintegrowanego, które wpłynęły do Starostwa, ich zapisy w wersji elektronicznej na informatycznym nośniku danych zostały przekazane Ministrowi Środowiska.

Przekazanie wniosków nie nastąpiło jednakże w myśl art. 209 ust. 1 POŚ niezwłocznie, lecz w terminach odpowiednio po 25, 29 i 47 dniach od ich wpływu, z powodu przyjęcia w Starostwie zasady przekazywania wniosków kompletnych i uzupełnionych.

Stwierdzono, że we wszystkich przypadkach wydanych pozwoleń zintegrowanych, ich kopie oraz zapis w wersji elektronicznej zostały przekazane do Ministra Środowiska.

Przekazanie kopii pozwoleń zintegrowanych i ich zapisów w wersji elektronicznej nie nastąpiło jednakże zgodnie z wymogiem art. 211 ust. 4 POŚ niezwłocznie, lecz w terminach odpowiednio po 16, 42 i 70 dniach od ich wydania.

Tylko w pierwszym przypadku można stwierdzić, że nastąpiło to niezwłocznie po stwierdzeniu ostateczności decyzji, co według uzyskanych w kontroli wyjaśnień miało być w Starostwie przyjętą zasadą.

Ustalono, że Starosta Rzeszowski przekazał zapisy wniosku w sprawie istotnej zmiany wydanego w dniu 8 lutego 2006 r. pozwolenia zintegrowanego dla „SARII MAŁOPOLSKA” spółka z o.o. w Warszawie, Oddział w Przewrotnem oraz kopię decyzji odnośnie jej zmiany i wersję elektroniczną do Ministra Środowiska ponad dwa miesiące od wydania tej decyzji. Ponadto przekazano – w dacie wydania – do Ministra Środowiska kopie trzech decyzji Starosty Rzeszowskiego w sprawie innych zmian, dotyczących ww. pozwolenia zintegrowanego.

Stwierdzono, że dla wszystkich wydanych pozwoleń zintegrowanych, w których postępowanie zostało wszczęte do dnia 14 listopada 2008 r., dokonano uzgodnienia decyzji z PWIOŚ w Rzeszowie w trybie obowiązującego w tych postępowaniach art. 211 ust. 3a POŚ.

Wszystkie decyzje Starosty Rzeszowskiego wydane w sprawach pozwoleń zintegrowanych zostały również przekazane do PWIOŚ, a także Marszałkowi Województwa Podkarpackiego, oraz odpowiednio Burmistrzowi Sokołowa Małopolskiego i Burmistrzowi Głogowa Małopolskiego.

Ustalono, że do każdego z wniosków o wydanie pozwolenia zintegrowanego oraz wniosku o istotną zmianę pozwolenia został dołączony dowód opłaty rejestracyjnej, zgodnie z wymogami art. 208 ust. 4 pkt 1 i art. 210 ust. 3a POŚ.

W każdym przypadku opłata rejestracyjna została wniesiona w prawidłowej wysokości, określonej przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2002 r. *w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych* (Dz. U. Nr 190, poz. 1591), co zostało zweryfikowane w Starostwie.

Stwierdzono, że do każdego z trzech badanych wniosków o wydanie pozwolenia zintegrowanego oraz trzech innych zmian pozwolenia zintegrowanego dla „SARII MAŁOPOLSKA” spółka z o.o. w Warszawie, Oddział w Przewrotnem dołączono dowód uiszczenia opłaty skarbowej.

Wysokość opłaty została każdorazowo zweryfikowana w Starostwie jako wniesiona w prawidłowej wysokości.

W przypadku istotnej zmiany pozwolenia zintegrowanego dla „SARII MAŁOPOLSKA” spółka z o.o. w Warszawie, Oddział w Przewrotnem opłatę skarbową wniesiono w wysokości 2.427,50 zł, będącej połową sumy 4.855 zł opłat za poszczególne 4 pozwolenia sektorowe, które prowadzący instalację musiaby uzyskać w miejsce pozwolenia zintegrowanego.

W ocenie NIK było to niezgodne z treścią części III ust. 46 załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 *o opłacie skarbowej* (Dz. U. 225, poz. 1635 ze zm.).

Prawidłowa wysokość opłaty skarbowej w ww. przypadku winna wynosić 1.005,50 zł. Różnica w kwocie 1.422 zł stanowi nadpłatę, o której mowa w przepisie art. 72 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2005, Nr 8 poz. 50 ze zm.), w związku z przepisem art. 2 § 1 pkt 3 tejże ustawy.

Powyższą ocenę NIK potwierdza także interpretacja wyrażona w znanym organowi wspólnym stanowisku Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Środowiska z dnia 12 lipca 2007 r.

W kontroli ustalono, że od decyzji Starosty Rzeszowskiego, dotyczących wydawania pozwoleń zintegrowanych oraz ich zmiany, nie wnoszono odwołań do organu II instancji.

Nie wystąpiły także przypadki stwierdzenia przez organ wyższego stopnia nieważności decyzji wydanych przez Starostę Rzeszowskiego, dotyczących pozwoleń zintegrowanych. Minister Środowiska nie zwracał się do Starosty w trybie art. 212 ust. 2 POŚ o udzielenie informacji lub udostępnienie dokumentów związanych z udzieleniem pozwolenia zintegrowanego ani nie kierował do Starosty wystąpienie w trybie art. 212 ust. 3 POŚ.

Stwierdzono, że wszystkie decyzje Starosty Rzeszowskiego odnośnie badanych pozwoleń zintegrowanych i ich zmian, dotyczyły instalacji wymagających uzyskania takiego pozwolenia, zawierały wszystkie elementy decyzji administracyjnej oraz zostały wydane z poszanowaniem przepisów POŚ oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

Ustalono, że przy wydawaniu pozwoleń zintegrowanych zapewniono udział społeczeństwa w prowadzonych postępowaniach poprzez przestrzeganie przepisów art. 32 ust. 1 pkt 1 POŚ w tym zakresie, jednakże, we wszystkich trzech przypadkach wydania pozwoleń zintegrowanych, informacje o podjętych decyzjach nie zostały podane do publicznej wiadomości, co było wówczas wymagane przepisem art. 32 ust. 2 i 3 POŚ.

Pracownicy Starostwa przygotowujący pozwolenia zintegrowane posiadali odpowiednie kierunkowe wykształcenie i wiedzę, uzupełnioną szkoleniami i kursami w tym zakresie.

W trakcie prac nad pozwoleniami nie korzystano z opinii biegłych i nie ponoszono z tego tytułu żadnych dodatkowych kosztów.

W kontroli nie stwierdzono przypadków wydania przez Starostę Rzeszowskiego innego rodzaju pozwolenia na korzystanie ze środowiska, w sytuacji gdy zachodziła przesłanka do wydania pozwolenia zintegrowanego.

Nie wystąpiły również przypadki, wymagające zastosowania przez Starostę procedury przewidzianej art. 214 ust. 2 POŚ, zobowiązującej prowadzącego instalację do złożenia wniosku o zmianę pozwolenia.

Funkcjonowanie instalacji objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego nie było przedmiotem skarg obywateli, ani interwencji parlamentarzystów.

W kontroli ustalono, że w okresie 2008 – 2012 r. Starostwo nie przeprowadzało kontroli u prowadzących instalacje na podstawie pozwoleń zintegrowanych, wydanych przez Starostę Rzeszowskiego, ani nie występowało do PWIOŚ o przeprowadzenie kontroli tych instalacji.

W badanym okresie PWIOŚ w Rzeszowie stwierdzała nieprawidłowości w funkcjonowaniu instalacji i przekazywała do wiadomości Starosty kopie wydawanych zarządzeń w celu ich usunięcia, jednakże nie stanowiły one istotnych przesłanek do zmiany decyzji zintegrowanej. Zgodnie z art. 379 ust. 1 POŚ do zadań Starosty należy sprawowanie kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym jego właściwością.

Odnosnie analiz, o których mowa w przepisie art. 216 ust. 1 POŚ, w okresie objętym kontrolą nie upłynął pięcioletni termin do ich dokonania w przypadku pozwoleń zintegrowanych dla cegielni.

Pomimo upływu w 2011 r. terminu przeprowadzenia analizy pozwolenia zintegrowanego dla „SARIA POLSKA” spółka z o.o. w Warszawie, Oddział w Przewrotnem, analiza nie została przeprowadzona.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, z analizą przewidzianą w art. 216 POŚ nie można utożsamiać postępowania w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego.

Przedstawiając Panu Staroście powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

1. zapewnienie przestrzegania przy wydawaniu pozwoleń zintegrowanych i ich zmianie obowiązujących procedur, w szczególności dotyczących weryfikacji opłaty skarbowej oraz informowania społeczeństwa o wydanych decyzjach;
2. powiadomienie Prezydenta Miasta Rzeszowa i właściciela instalacji „SARIA POLSKA” spółka z o.o. w Warszawie, Oddział w Przewrotnem o zaistniałej nadpłacie z tytułu opłaty skarbowej za zmianę pozwolenia zintegrowanego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, zwraca się do Pana Starosty, o przesłanie w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, przysługuje Panu Staroście, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.